een santeon ziekenhuis

Tetanusvaccinatie na een ongeval

Als iemand met een wond naar onze Spoedeisende Hulp komt, controleren we altijd of de patiënt nog voldoende beschermd is tegen de ziekte tetanus. Is iemand onvoldoende beschermd is geven we een tetanusvaccinatie.

Tetanus is een ernstige infectieziekte. De ziekte wordt veroorzaakt door een bacterie die voorkomt op de grond, in straatvuil en in de darmen van mensen en dieren (bijvoorbeeld in mest en ontlasting). Iemand kan besmet raken als een open wond in contact komt met deze bacterie. Tetanus kan ervoor zorgen dat iemand plotseling ernstig ziek wordt. De ziekte veroorzaakt spierkrampen en verlammingen.

Meer over tetanus

Symptomen

Als de bacterie in het lichaam komt, maakt deze een giftige stof aan. Deze stof gaat via de zenuwen naar de hersenen. Na 2 tot 21 dagen kunnen pijnlijke spierkrampen en verlammingen ontstaan.

Vaak beginnen de klachten in de kauwspieren. Hierdoor kunt u uw mond moeilijk open doen. Daarna kunnen ook krampen in de rest van het lichaam optreden. Tetanus is moeilijk te behandelen en kan levensgevaarlijk zijn.

Behandeling

Behandeling: de vaccinatie

Bij de vaccinatie tegen tetanus krijgt u een injectie met de stof tetanus-toxoïd. Dit is de stof die de ziekte veroorzaakt, maar dan in aangepaste vorm. U wordt hier niet ziek van, maar uw lichaam gaat wel antistoffen (afweer) aanmaken tegen tetanus.

Het lichaam heeft even de tijd nodig om deze antistoffen te maken. Soms krijgt u daarom ook een extra injectie waar al antistoffen in zitten (tetanus-immunoglobuline). U bent dan direct beschermd.

Welke injectie(s) u nodig heeft hangt af van wanneer u voor het laatste bent ingeënt tegen tetanus:

Korter dan 10 jaar geleden gevaccineerd

Bent u korter dan 10 jaar geleden volledige gevaccineerd tegen tetanus? Dan heeft u geen nieuwe vaccinatie nodig. U bent nog voldoende beschermd tegen de tetanusbacterie.

Langer dan 10 jaar geleden gevaccineerd

Is het langer dan 10 jaar geleden dat u bent gevaccineerd? Dan krijgt u 1 vaccinatie (met tetanus-toxoïd) om u voldoende bescherming te geven. U heeft nog wel eigen afweer tegen de tetanusbacterie, maar dit biedt

onvoldoende bescherming.

Nog nooit gevaccineerd

Bent u een man geboren voor 1936 of bent u een vrouw geboren voor 1950? Dan bent u mogelijk nog nooit gevaccineerd tegen tetanus. In dit geval heeft u (waarschijnlijk) geen eigen afweer meer tegen de bacterie die tetanus veroorzaakt.

U krijgt dan 2 injecties:

- tetanus-immunoglobuline,
- en tetanus-toxoïd.

Om te zorgen dat u voor langere tijd beschermd bent, krijgt u via uw huisarts nog 2 herhalingsvaccinaties. Hiervoor krijgt u een recept mee.

Bijwerkingen

Sommige mensen krijgen na de vaccinatie(s) tegen tetanus last van bijwerkingen. De volgende bijwerkingen zijn bekend:

- roodheid, pijn en/of zwelling op of rondom de prikplaats;
- koorts;
- huiduitslag;
- misselijkheid of overgeven;
- (heftige) overgevoeligheidsreactie: hartkloppingen, benauwdheid, zwelling van het gezicht en nek. U kunt deze symptomen krijgen als u overgevoelig bent voor thiomersal (een kwikhoudend conserveermiddel wat aan tetanus-toxoïd is toegevoegd). Overigens zijn deze overgevoeligheidsreacties heel zeldzaam.

Heftige bijwerkingen

Krijgt u zeer heftige reacties na de vaccinatie? Neem dan direct contact op met uw (dienstdoend) huisarts of met de Spoedeisende Hulp, via **T 088 320 33 00**.

Zwangerschap en borstvoeding

Tetanusvaccinaties zijn, voor zover bekend, niet schadelijk voor een ongeboren kind of baby/zuigeling. U kunt zich dus veilig laten inenten tegen tetanus als u zwanger bent of borstvoeding geeft.

Tetanus voorkomen

In Nederland worden alle kinderen ingeënt tegen tetanus via DTP-/DKTP-injecties via het vaccinatieprogramma. De laatste prik krijgen zij op de leeftijd van 9 jaar. Het kind is dan beschermd tegen tetanus. Deze bescherming is echter niet levenslang. Soms is een herhaling nodig.

U krijgt alleen opnieuw een vaccinatie als er risico is geweest, bijvoorbeeld:

- Bij een wond op straat
- Bij een dierenbeet

Een extra vaccinatie kan ook verstandig zijn als:

- u vaak met aarde of dieren werkt,
- u een meer dan gemiddelde kans op verwonding heeft (bijvoorbeeld door uw werk),
- u buiten Europa op vakantie gaat.

Schema tetanusvaccinatie

Als u deze informatie uitprint, kunt u hieronder opschrijven op welke datum u gevaccineerd bent.

- Datum tetanus-immunoglobuline +tetanus-toxoïd: __ - __ - ____
- Datum 1e herhaling tetanus-toxoïd *: __ - __ - ____
- Datum 2e herhaling tetanus-toxoïd *: __ - __ - ____

** Voor de herhalingsvaccinatie gaat u naar uw huisarts of doktersassistent.*

U heeft op de Spoedeisende Hulp een recept voor de vaccins gekregen. Voorafgaand aan uw bezoek aan de huisarts, haalt u het vaccin op bij de apotheek. U neemt het vaccin mee naar de huisarts. Informeer bij uw huisartsenpraktijk of u een afspraak moet maken voor het toedienen van een vaccinatie.

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Spoedeisende Geneeskunde (https://www.antoniusziekenhuis.nl/spoedeisende-geneeskunde)

Contact Spoedeisende Geneeskunde **T 088 320 33 00**